

Bermen maaien kan op verschillende manieren

Wat kosten de methodes? Stad+Groen zet de kosten in een overzicht

In de afgelopen 25 jaar is er niet veel veranderd in het maaibeleid in Nederland. Of het de komende 25 jaar zo blijft, is natuurlijk koffiedik kijken, maar de kans daarop is aanwezig. Mooie bloemrijke bermen kosten nu eenmaal geld. Wordt het ecologisch bermbeheer of klepelen?

Auteur: Frank Blaauboer

Of er gemaaid moet worden en zo ja, hoe vaak, daar zijn de meningen over verdeeld. Er is voor elke methode iets te zeggen en er spelen talrijke overwegingen een rol. Is biodiversiteit belangrijk of niet? Wat moet de uitstraling zijn? Hoe zit het met de flora en fauna? Is er budget? Elke vorm van maaien of klepelen kent voor- en nadelen.

Bij het huidige ecologisch bermbeheer wordt het maaisel afgevoerd. De toplaag krijgt daardoor rust, wat een stabiele vegetatie tot gevolg heeft. Kruiden kunnen zich dan goed ontwikkelen. Als het maaisel pas na enige dagen droogtijd wordt weggehaald, hebben vlinders, egels en andere kleine dieren daar ook nog profijt van. Er zijn echter ook machines die het maaisel onmiddellijk opzuigen, uiteraard ten koste van de fauna.

Slordig maaien

De goedkoopste vorm van onderhoud is klepelen: een oude 'kneuzingmethode' waarbij het vele maaisel blijft liggen. Het gevolg is wel dat de vegetatie ruiger wordt en de biodiversiteitswaarde sterk afneemt. Er zijn uiteraard altijd varianten op deze verschillende methoden. Zo is 'slordig maaien' kansrijker voor diertjes en gevarieerde vegetatie, langs een bosrand bijvoorbeeld. Bij slordig maaien wordt alleen een strook langs de weg gemaaid en bij bomen bijvoorbeeld niet.

Alle groenstroken langs de vijfduizend kilometer autosnelweg in Nederland worden anno 2018 – niet al te kort – gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd. Op die manier wordt de grond enigszins uitgeput en krijgen kruidachtige gewassen een kans.

In het overzicht elders op deze pagina staat op een rij welke methoden er zijn, met de bijbehorende voor- en nadelen en kosten per jaar. De genoemde kosten zijn een indicatie en afhankelijk van het maaibestek en van het project. Ook de bereikbaarheid en het type terrein spelen een rol bij de kosten van het maaien.

3 min. leestijd

SPECIAL: BERMEN

Soort	methode	frequentie	voordelen	nadelen	kosten per jaar1):
Regulier bermbeheer: maaïen als gazon	De berm wordt intensief gemaaid, waardoor een kort grasveld ontstaat.	22-26 x per jaar, afhankelijk van weersomstandigheden	✓ strakke uitstraling	- x minimale biodiversiteit - x nadelig voor bomen (verdichting/voedselvoorziening) - x intensief onderhoud	€ 0,52 per m ²
Regulier bermbeheer: klepelen	De berm wordt gemaaid waarbij het maaisel in fijne delen verhakeld wordt. Dit maaisel blijft vervolgens liggen.	2-4 x per jaar, afhankelijk van beeld en rijkdom bodem	✓ goedkoop onderhoud ✓ geen afvoer van maaisel	- x verruigging vegetatie - x minimale biodiversiteitswaarde - x geen ontwikkeling rustige bovenlaag t.b.v. stabiele vegetatie - x veel ongewenste ruigtesoorten (distels, zuring, brandnetels) - x na maaïen veel losliggend maaisel	€ 0,10 per m ² per jaar op basis van 2 x per jaar € 0,18 per m ² per jaar op basis van 4 x per jaar
Ecologisch bermbeheer (maaïen en afzuigen)	De berm wordt gemaaid met een maaï-zuigcombinatie: een machine die tijdens het maaïen direct het maaisel afvoert.	1-2 x per jaar, afhankelijk van locatie, rijkdom bodem en gewenst beeld	✓ verschralling bermen (over lange termijn) ✓ creëren rust in top laag t.b.v. stabiele vegetatie ✓ kruiden kunnen zich goed ontwikkelen (bij strak maaischema) ✓ in 1 werkgang maaïen, zuigen en afvoeren	- x risico op wegzuigen van fauna (daarom maaïen na 10.00 uur) - x minder verspreiding kruidenzaad vanwege wegzuigen - x afvoerkosten maaisel	€ 0,11 per m ² per jaar op basis van 1 x per jaar € 0,20 per m ² per jaar op basis van 2 x per jaar
Ecologisch bermbeheer (hooilandbeheer)	De berm wordt eerst gemaaid. Vervolgens wordt enkele dagen later (bij droog weer) het maaisel verzameld en afgevoerd.	1-2 x per jaar, afhankelijk van locatie, rijkdom bodem en gewenst beeld	✓ verschralling bermen (over lange termijn) ✓ creëren rust in top laag t.b.v. stabiele vegetatie ✓ kruiden kunnen zich goed ontwikkelen (bij strak maaischema) ✓ fauna krijgt kans om tijdig weg te komen ✓ kruiden kunnen optimaal zaad verspreiden	- x dure methode: 2 werkgangen en intensief. Alleen bij specifieke gebieden interessant. - x afvoerkosten maaisel	€ 0,15 per m ² per jaar op basis van 1 x per jaar € 0,27 per m ² per jaar op basis van 2 x per jaar

1) Gemiddelde richtprijs, afhankelijk van maaibestek en project, gebaseerd op:

- goede bereikbaarheid machines
- minimaal 1 hectare aan bermen met een minimale breedte van 3,0 m
- vlak terrein
- geen obstakels.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-7746